

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 4

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 11 oktober 2019

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Bosuitbreiding Meetjesland - Stand van zaken

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) werd in het bindend gedeelte 10.000 hectare ecologisch verantwoorde bosuitbreiding in Vlaanderen opgenomen. Onder meer in het Meetjesland is het draagvlak voor bosuitbreiding groot. In de periode 2002-2003 lieten de Vlaamse administratie AMINAL, het Streekplatform+ Meetjesland en de provincie Oost-Vlaanderen een studie uitvoeren naar de mogelijkheden voor bosuitbreiding in het Meetjesland. De studie werd uitgevoerd in nauw overleg met de lokale actoren en kon rekenen op een groot draagvlak bij de diverse gemeenten.

De doelstelling van de studie was de gebieden af te bakenen die in aanmerking komen voor bosuitbreiding. Daarbij werd prioritair gestreefd naar het realiseren van grotere entiteiten, namelijk bossen van minimum 50 hectare oppervlakte, het bestaande bos inbegrepen. Zowel ecologisch als recreatief is dit het meest wenselijk.

Er werden 11 kerngebieden afgelijnd (2500 hectare). In de kerngebieden werd op perceelsniveau de wenselijkheid (ecologisch, recreatief en landschappelijk) onderzocht en de haalbaarheid, zowel planologisch als naar landbouweffecten. Dit leidde tot ongeveer 1000 hectare waar zowel de wenselijkheid tot bebossing als de haalbaarheid groter was dan het gemiddelde. Overeenkomstig het RSV was het de bedoeling om hiervan 400 hectare effectief te bebossen. Een gedeelte van deze bosuitbreiding kon worden gerealiseerd binnen de bestaande bestemming. Daarnaast was ook in bestemmingswijzigingen in functie van bosuitbreiding voorzien.

De voorganger van de minister antwoordde op een parlementaire vraag in 2015 (nr. 508) dat in er de periode 2003-2015 78 ha bos was gerealiseerd, met name in:

- Kerngebied Burggravenstroom, 7 ha.
- Kerngebied Eeklo's Leiken 1 ha.
- Kerngebied De Stuiver: 10 ha.
- Kerngebied Keigat: 10 ha.
- Kerngebied Onderdale-Kleitgoed: 25 ha.
- Kerngebied Burkel: 10 ha (o.a. speelbos).
- Kerngebied Hooggoed-Schoonberg-Hageland: 15 ha.

De toenmalig bevoegde minister gaf ook aan dat er een realisatie van 16 ha bijkomend bos in het Hooggoed op de planning stond.

De afgesproken doelstelling van 400 ha werd bijgevolg maar in beperkte mate gerealiseerd.

Met de middelen voor de realisatie van bijkomende bosuitbreiding werden in het Hooggoed gronden aangekocht waar de voorbije jaren festiviteiten op werden georganiseerd, en die bijgevolg nog niet bebost werden. De festiviteiten worden steeds groter. Er worden onder meer tractorpullings georganiseerd met grote geluidsoverlast en CO₂-uitstoot. In 2015 gaf de toenmalige minister aan dat het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) na een grondige afweging een machtiging aflevert. Tevens gaf zij aan dat de aangekochte gronden in fases bebost zullen worden: eind 2015 5 ha, eind 2017 5 ha en eind 2019 6 ha.

1. Wat is de stand van zaken van de effectieve bosuitbreiding (dus zonder boscompensatiedossiers) in de elf kerngebieden die in 2004 in het Meetjesland geselecteerd werden? Graag een stand van zaken per kerngebied. Kan de minister daarbij aangeven of de bosuitbreiding door ANB, de provincie, de lokale besturen, de natuurverenigingen of door particulieren werden opgenomen? Kan de minister eveneens het (subsidie)budget vermelden?
2. Hoeveel bos is in de periode 2004-2019 in het Meetjesland verdwenen? Graag ook een overzicht van de oppervlakte aan boscompensatie die gerealiseerd werd ter compensatie van boskappingen.
3. In het kerngebied Hooggoed heeft het Agentschap voor Natuur en Bos de voorbije jaren gronden die aangekocht werden met het oog op bosuitbreiding ter beschikking gesteld aan lokale actoren voor de organisatie van allerhande festiviteiten.

Welke afweging wordt gemaakt bij het verlenen van een machtiging voor deze activiteiten? Wordt hierbij ook rekening gehouden met de CO₂-uitstoot en de impact op de luchtkwaliteit? Welke concrete voorwaarden worden in de machtiging opgenomen? Hoelang zullen deze gronden nog ter beschikking gesteld worden voor deze festiviteiten? Wanneer zal de bosuitbreiding op deze gronden die aangekocht werden met de middelen voor bosuitbreiding, gerealiseerd worden?

4. Hoeveel bestemmingswijzigingen zijn de voorbije tien jaar uitgevoerd in de voorziene kerngebieden met als doel bosuitbreiding te faciliteren?
5. Welke initiatieven zijn gepland om de beoogde doelstellingen inzake bosuitbreiding in het Meetjesland te versnellen? In welke termijn voorziet de minister om de in 1997 gemaakte doelstellingen te realiseren?

ANTWOORD

op vraag nr. 4 van 11 oktober 2019

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. De studie waar de vraagsteller naar verwijst werd opgestart in 2002 en afgerond in 2003. Sindsdien is op maatschappelijk en bestuurlijk vlak heel wat veranderd in de bedoelde regio zodat de studie momenteel geen echte leidraad meer vormt voor de actuele beleidsuitvoering.

De resultaten behaald tot en met 2014 zijn opgenomen in het antwoord op de schriftelijke vraag nr. 508 van 3 maart 2014.

Sinds 2015 heeft het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) in de verschillende kerngebieden en omgevende gebieden volgende oppervlaktes aangekocht (periode 2015-heden):

- via boscompensatiefonds: 46,3 ha, waarvan 33,9 ha in kerngebieden
- bestaand bos: 24,0 ha, waarvan 15,1 ha in kerngebieden
- ander dan bos (te bebossen): 26,4 ha, waarvan 16,0 ha in kerngebieden

De detailgegevens zijn weergegeven in tabel in bijlage 1.

Over bebossing door derden, die plaatsvond zonder subsidies of in uitvoering van een goedgekeurd beheerplan, beschikt het ANB niet over cijfermatige informatie.

2. De gegevens over ontbossingen voor 2018 zitten in een – verouderde – accessdatabank. Bij de overstap naar het nieuwe datasysteem werden deze gegevens geconsolideerd op provinciaal niveau. De originele brongegevens consulteren op gemeentelijk niveau is niet meer mogelijk. In bijlage 2 vindt u de ontbossingsgegevens en hetgeen gecompenseerd diende te worden van 2004 t.e.m. 2017 voor de provincie Oost-Vlaanderen.

Omdat er in die accesdatabank geen gegeorefereerde data werden opgeslagen, is er geen zicht op de locaties waar de compenserende bebossing werd uitgevoerd. Vanaf 2018 is dit, gelet op het nieuwe data-systeem van het ANB wel mogelijk.

In Drongengoed werd in uitvoering van het goedgekeurd 'uitgebreid en gezamenlijk bosbeheerplan Drongengoed' 16,6 ha ontbost. Deze werken maken deel uit van het groot heideherstelproject dat gestart is in 2018 en loopt tot 2022, met als ultieme doelstelling de twee bestaande heidegebieden (het militair vliegveld van Ussel en het Maldegemveld) te verbinden via een corridor van een boomrijke heide. Drongengoed maakt deel uit van het Natura 2000-netwerk en deze werken kaderen in het herstel van de daar aanwezige Europese topnatuur. Hoewel voor de realisatie van Europese habitats zoals heide wettelijk geen boscompensatie vereist is, voorziet het beheerplan wel in een positieve bosbalans. De bebossing voorzien in het beheerplan is reeds grotendeels uitgevoerd. Daarnaast plant het ANB in de periode van 2017-2020 zo'n 20 ha bosuitbreiding rond Drongengoedbos, waarvan tot op heden reeds een grote helft is uitgevoerd via boomplantacties.

3. Het beheerplan van Hooggoed (2007) omvat de bebossing van een blok van zo'n 20 ha ter uitbreiding en versterking van de bestaande boskern. Hierbij worden voormalige landbouwgronden gefaseerd vrijgegeven en bebost over de periode 2016-2021. Met

uitzondering van een zone waarop in 2020 poelen aangelegd zullen worden en een blok van 3 ha die in 2021 beplant zal worden, werden alle voorziene bebossingen reeds gerealiseerd.

In het beheerplan werd ook perceel 63 are, gelegen ten noordoosten van Hageland, voorzien om te bebossen. Bij de beheerplanevaluatie in mei 2012 werd beslist om de bebossing op dit perceel niet te weerhouden gezien op deze locatie al meer dan 25 jaar oogstfeesten plaatsvinden. Deze natuurlocatie werd door Natuurinvest ter beschikking gesteld als evenementenlocatie en in het contract met de organisatoren van het Oogstfeest werden randvoorwaarden en afspraken vastgelegd.

In 2017 werd bij de evaluatie van de oogstfeesten beslist dat het evenement te grootschalig is geworden om plaats te vinden op deze locatie. Vanaf 2020 zullen deze festiviteiten dan ook niet meer plaatsvinden en zal het perceel een ecologische invulling krijgen.

4. Er zijn in de bedoelde periode geen bestemmingswijzigingen doorgevoerd op gewestelijk niveau in functie van bosuitbreiding.
5. De wenselijkheid van en de nood aan bosuitbreiding in het Meetjesland loopt parallel met die in andere regio's en streken van Vlaanderen.

In het kader van de lopende Samenwerkingsovereenkomst (2017–2019) tussen het ANB en de provincies over de projectfinanciering van Bosgroepen en Regionale Landschappen (goedgekeurd door Vlaamse Regering 16/12/2016) focust de projectwerking zich specifiek op de uitvoering van de Vlaamse Beleidsdoelstellingen: in de eerste plaats de Instandhoudingsdoelstellingen (IHD), maar ook op bebossing via boscompensatie en -uitbreiding.

Als streefdoel stelden die overeenkomsten per provincie het realiseren van 30 ha boscompensatie en/of bebossing voorop tegen eind 2022. Provincies dienden hiervoor lokaal gedragen projectplannen met potentiële locaties voor bebossing in en rapporteren jaarlijks via het jaarverslag over de behaalde resultaten aan Natuur en Bos.

De minister maakt momenteel werk van een generiek plan van aanpak voor bosuitbreiding tijdens de komende jaren. Rond Drongengoed, Hooggoed en de Lembeekse bossen voert het ANB al enige tijd een aankoopbeleid met oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD).

Bijlage 1

	2015 (ha)			2016 (ha)			2017 (ha)			2018 (ha)			2019 (ha)			Totaal (ha)		
	BCF	bos	ander	BCF	bos	ander	BCF	bos	ander	BCF	bos	ander	BCF	bos	ander	BCF	bos	ander
Kerngebied																		
Onderdale-Kleitgoed							18,6							0,9	3,2	18,6	0,9	3,2
Burkel					0,6										0,9		0,6	0,9
Keigat																		
Burggravenstroom										4,18	3,7					4,2	3,7	
Scheutbos													11,15	9,4	11,85	11,2	9,4	11,9
Hooggoed								0,5									0,5	
Totaal kerngebieden																33,9	15,1	16,0
Andere																		
Drongengoed													12,42			12,4		
Westvoorde		1,5	4		6,9	2,3						2,1					8,4	8,1
Maldegemveld						0,5												0,5
Koningsbos/Ganzekleint			1,8		0,5												0,5	1,8
Totaal andere																12,4	8,9	10,4

BCF = Boscompensatiefonds

bos = bestaand bos

ander = bijv. weiland, akker (te bebossen)

Bijlage 2

Ontbossingen 2004–2017 Oost-Vlaanderen

	Ontboste oppervlakte (ha)
2004	33,38
2005	18,32
2006	14,15
2007	74,70
2008	26,23
2009	20,03
2010	81,90
2011	17,70
2012	13,39
2013	32,64
2014	57,32
2015	16,18
2016	22,35
2017	33,87

Ontbossingen en compensatie in natura Meetjesland 2018

Meetjesland	Ontboste oppervlakte (ha)	Opp uitgevoerde compensatie (ha)
Aalter	0,07	0,77
Assenede		
Eeklo	0,44	
Evergem		
Kaprijke	0,11	
Lovendegem		1,69
Maldegem	0,05	
Nevele		0,21
Sint-Laureins		
Waarschoot		
Wachtebeke	0,45	0,75
Zelzate	1,78	
Zomergem	0,04	
Totaal	2,95	3,42